

Signalspaningslagen

Statsrådsberedningen

REGERINGSKANSLIET

38 integritetsförstärkningar i tre steg

1. **Inför propositionen i januari 2007**
9 integritetsförstärkningar
2. **I samband med Riksdagens beslut i juni 2008**
12 integritetsförstärkningar
2. **Genom ytterligare förbättringar inför tilläggspropositionen**
17 integritetsförstärkningar (cirka)

Steg 1

Integritetsförstärkningar inför propositionen i januari 2007

Integritetsförstärkningar inför prop. januari 2007

1. Tillstånden tidsbegränsas till högst 6 månader
2. Prövningen i FUN görs mer domstolslik, genom att en särskild avdelning inom FUN bildas. Prövningen ska ledas av en jurist med domarerfarenhet
3. Preciserade ändamål beskrivs i författningskommentaren till signalspaningslagens inledande paragraf
4. Formerna för hur tillståndsprövningen ska gå till i FUN tydliggörs
5. Förstärkt kontroll av att information från FRA till regeringskansliet är tillfredställande ur ett rättssäkerhets- och integritetsperspektiv

Integritetsförstärkningar inför prop. januari 2007, forts.

6. FUN ges befogenhet att omedelbart stoppa otillåten inhämtning
7. Ett integritetsskyddsråd inrättas inom ramen för FRA
8. FUN ges i uppdrag att löpande följa FRA:s verksamhet och i efterhand pröva alla sökbegrepp
9. FRA:s preciseringar av regeringens särskilda inriktning ska underställas FUN innan inhämtning inleds

Steg 2

Integritetsförstärkningar i samband med Riksdagens beslut i juni 2008

Förbättringar beslutade av riksdagen i juni 2008

- Regeringen bör i förordning:
 10. precisera för vilka ändamål signalspaningen ska få bedrivas
 11. ange hur tillämpningen av tillståndsprövningen ska ske
 12. ange hur förstöring av uppgifter ska genomföras

Förbättringar beslutade av riksdagen i juni 2008, forts.

- Regeringen bör komplettera lagen om signalspaning med:
 13. tillstånden ska beslutas av en ny domstolsliknande nämnd
 14. nämnden ska besluta om sökbegrepp hänförliga till fysiska personer
 15. regeringen och regeringskansliet ska ta integritetshänsyn vid sina beslut om inriktningen

Förbättringar beslutade av riksdagen i juni 2008, forts.

- Regeringen ska dessutom:
 16. lämna årliga rapporter till Riksdagen
 17. redovisa en kontrollstation 2011
 18. ge ett särskilt uppdrag till DI att till kontrollstationen följa FRA:s verksamhet ur ett integritetsskyddsperspektiv
 19. foga en ssk referensgrupp till DI, med ledamöter nominerade av riksdagspartierna

Förbättringar beslutade av riksdagen i juni 2008, forts.

- Regeringen ska dessutom:

20. tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté, som utifrån ska följa FRA:s verksamhet generellt från ett integritetsperspektiv fram till kontrollstationen
21. Kommittén ska utse ett integritetsombud, som har till uppgift att vid tillståndsprövningen bevaka integriteten för personer bosatta i Sverige

Steg 3

Tänkbara ytterligare förbättringar inför Tilläggspropositionen

Huvudkritiken mot den beslutade lagen

1. FRA ges tillgång till hela kabeln, dvs. hela trafikflödet (risk för "massavlyssning")
2. "Yttre hot" är en utvidgning jämfört med tidigare "yttre militära hot"
3. Svenska medborgare kan bli föremål för signalspaning (risk för "massavlyssning")

Tillgång till trafik

Beslutad lag/riksdagens uppdrag:

- operatörerna överför all trafik i tråd som passerar rikets gräns till samverkanspunkter
- FRA har direkt tillgång till samverkanspunkterna, och genomför själv datareduktionen
- "Grundforskning" tillåten, dock tillståndspliktig

Tänkbart nytt förslag:

- operatörerna överför trafiken till samverkanspunkterna
- underrättelsesdomstolen fattar beslut om vilken del av flödet FRA ska få tillgång till, och genomför datareduktionen
- FRA får endast tillgång till de signaler som tillståndet avser
- "Grundinventering" tillåten, dock tillståndspliktig

Tillgång till trafik, forts.

Beslutad lag/riksdagens uppdrag:

- trafik mellan sändare och mottagare i Sverige ska omedelbart förstöras

Tänkbart nytt förslag:

- trafik mellan sändare och mottagare i Sverige ska omedelbart förstöras, men förstöringen ska loggas för att garantera spårbarhet
- sökbegrepp "direkt hänförliga till en viss fysisk person med hemvist i Sverige" blir tillståndspliktiga
- tillstånd ska ej beviljas om en person är föremål för brottsundersökning och polisens ordinarie regler för hemliga tvångsmedel är tillämpliga

Utvidgad förstöringsskyldighet

Beslutad lag/riksdagens uppdrag:

- information utan betydelse för verksamheten, som berör meddelarskyddet eller kommunikation mellan en misstänkt och dennes försvarare ska omedelbart förstöras

Tänkbart nytt förslag:

- information utan betydelse för verksamheten, som berör meddelarskyddet eller kommunikation mellan en misstänkt och dennes försvarare ska omedelbart förstöras
- även kommunikation av rent själavårdande karaktär ska förstöras
- svensk trafikdata ska omedelbart raderas och inte sparas en viss tid som annan trafikdata

Reglering av hur förstöring ska ske

Beslutad lag/riksdagens
uppdrag: _____

- i förordning reglera hur förstöring av uppgifter ska genomföras

Tänkbart nytt förslag:

- i förordning regleras hur förstöring av uppgifter ska genomföras
- all förstöring ska loggas (utan att innehållet bevaras), för att garantera kontroll, uppföljning och spårbarhet

Tillståndsprövning – vem utför?

Beslutad lag/riksdagens
uppdrag: _____

- tillstånd ska lämnas av en ny domstolsliknande nämnd

Tänkbart nytt förslag: _____

- tillstånd ska lämnas av en ny domstol
- Underrättelsesdomstolen

Ytterligare tillståndskrav

Beslutad lag/riksdagens
uppdrag: _____

- den domstolsliknande nämnden ska fatta beslut om tillstånd för användande av sökbegrepp hänförliga till fysiska personer

Tänkbart nytt förslag: _____

- underrättelsesdomstolen ska fatta beslut om tillstånd för sökbegrepp som är ”direkt hänförliga till en viss fysisk person med hemvist i Sverige”

Effektiva rättsmedel

Beslutad lag/riksdagens uppdrag:

- en enskild har rätt att en gång per år kostnadsfritt av FRA få veta om uppgifter om honom/ henne behandlats (vilka de är, varifrån de kommer, ändamålen, om de lämnats vidare)
- uppgifter som omgärdas av sekretess behöver inte lämnas ut
- staten ska ersätta den enskilde för skadan/integritetsintrånget
- JK prövar skadeståndsskyldigheten

Tänkbart nytt förslag:

- punkterna till vänster kvarstår
- den enskilde ges rätt att till kontrollorganet anmäla misstanke om att man är föremål för signalspaning
- kontrollorganet åläggs skyldighet att utreda om så varit fallet, och om något otillbörligt skett
- om fel begåtts lämnas fallet till ordinarie rättsinstanser (åklagare resp. JK)
- underrättelseskyldighet införs i upp till 1 år efter spaningen för information som avser personer som direkt omfattats av tillståndspliktiga sökbegrepp (dvs. enskild med hemvist i Sverige) och som ej är belagd med sekretess

Hantering och utlämnande av inhämtade uppgifter

Beslutad lag/riksdagens
uppdrag:

- uppgifter som berör en viss fysisk person får endast avse förhållanden som är av betydelse för försvarsunderrättelseverksamheten
- av sekretesslagen framgår att sekretess gäller för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan men eller skada för den enskilde eller någon närstående

Tänkbart nytt förslag:

- de båda punkterna till vänster kvarstår
- därtill tydliggörs i lagen att hantering av uppgifter direkt hänförliga till en individ ska ske i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen för FRA

Ändamål

Beslutad lag/riksdagens
uppdrag: _____

- "yttre hot"
- preciserade ändamål
anges i förordning

Tänkbart nytt förslag:

- preciserade ändamål
anges i lagen
- därmed faller
begreppet "yttre hot"
bort

Inriktning

Beslutad lag/riksdagens uppdrag:

- inriktningar från myndigheter till FRA ska tillståndsprövas
- regeringens särskilda inriktning ska ej tillståndsprövas
- ange i förordning vad som ska framgå av en inriktning
- ange i lag att regeringen ska ta integritetshänsyn vid beslut om inriktning

Tänkbart nytt förslag:

- FRA ska begära tillstånd för all verkställighet av inriktningar, oavsett om det är en myndighet eller regeringen som lämnat inriktningen
- innebär att alla "projekt" blir tillståndspliktiga
- vad som ska framgå av en inriktning regleras i förordning

Översikt

- Styrning/kontroll på förhand
- Informationsflöde
- Process
- Kontroll under hand/ i efterhand
- Anmälning/rätt/underrättelse

